

inn

Hvordan kan Trondheim kommune bli bedre i møtet mellom innvandrere og kommunens tjenester?

made in norway

Ansatte i Trondheim kommune har ofte problemer med å behandle innvandrere som nordmenn. Enkelte er for snille, andre strammer inn mer enn nødvendig. Midt mellom kulturkrasj og språkproblemer skal man behandle alt fra små, hverdagslige trivialiteter til omfattende menneskelige konflikter.

Høsten 2006 gjennomførte INN en workshop med ca 35 mennesker fra kommunale enheter. Hensikten var å finne ut mer om disse utfordringene; hva er vanskelig, og hva kan gjøres? Resultatet ble over 200 ideer fordelt over en mengde områder. Denne brosjyren gir en oppsummering av ideene samt forslag til hva som kan gjøres videre.

Forutinntatt

Med like mange vrangforestillinger om deg, som du har om henne

Er vi mest like - eller ulike?

To mennesker som finner hverandre på tvers av kultur, landegrensener og språk, har mange ting felles. Men det er forskjellene vi ser. Kanskje det er grunnen til at så mange ideer spiller på ulikheter? Som for eksempel å delta på arrangementer eller være med på noe i kraft av å være innvandrere, og ikke som en hvilken som helst annen innbygger. Mange innvandrere vi er i kontakt med gjennom INN, etterlyser derimot mer fokus på likhetene. Det bør være en utfordring å jobbe videre med.

Eksempler fra idérunden: Dekorere skolebuss med bilder fra andre land • Tema-kvelder hvor ulike innvandrere kan undervise/snakke om sin kultur/land • Kor med representanter fra hele verden • Innvandrerkvinner tar over redaksjonen i Vi-avisa (T.K.) • Flere tverrkulturelle arrangement • Kultur- og landkunnskapsuke. Innvandrere fra landene deltar og presenterer • Eget innvandrereteater et sted i sentrum m/oppføring og praksis i teater, lyd/lys-tekn (scenografi, stemmebruk osv) • Mere folkekultur fra alle nasjoner på den enkelte skole.

Ett menneske

Ikke talsmann for en hel kultur

Det innsnevrede kulturbegrepet?

Ulik kulturbakgrunn er en stor utfordring. Det bekreftes blant annet gjennom Mangfoldstesten deltagerne gjennomførte under workshopen, der nær 70 % sier de opplever problemer med brukerne knyttet til deres kultur. Men det er gjerne hverdagskulturen som er problemet, og det ser vi også gjennom de mange ideene som kretser rundt kjente, synlige og “ufarlige” kulturområder som musikk, dans og matlaging. Det er færre forslag som handler om barneoppdragelse, religion, eldreomsorg og andre sider ved kulturen hvor det er en større utfordring å forstå hverandre. Utfordringen blir derfor å gå dypere inn i den vanskelige delen av kulturproblematikken. Vi må tørre å være tydelig og konkret på hvilke problemer som finnes, og lete etter måter å løse dem på.

Eksempler fra idérunden: Opplæringstilbud på TKMKS på ikkevestlige instrumenter og uttrykk • Mere norsk folkekultur i skolen • Styrke/øke tilskuddsordninger til flerkulturelle prosjekter og tiltak • Skape felles aktiviteter av kommunen • Invitere til å lage mat sammen • Arr. kulturkafé • Fargerikt fotballag på alle skoler • Kor med representanter fra hele verden (søke midler fra kulturdep.)

Hvor langt skal en innvandrer gå

før du tør behandle han som en nordmann?

Det er vanskelig å stille krav til andre

Deltagerne stiller utfordrende krav til seg selv gjennom måter kommunalt ansatte skal møte innvandrere på. Det er imidlertid få som foreslår krav til innvandrerne. Hvordan det skal gjøres i praksis, bør være aktuelt å jobbe videre med. Skal ulike mennesker få like tjenester i kommunen, må kravene også være de samme. Er du født i Norge, vet du hva som forventes. Kommer du fra andre land, er du avhengig av at noen tør å fortelle deg det.

Eksempler fra idérunden: Alle innvandrere/familier får en fadder (-familie), kommunalt ansatt • Hver bystyrepolitiker "adopterer" en nyankommen innvandrer fra ikke-vestlig land • Opplæring av ansatte som sitter på sentralbordene i kommune til å møte innvandrere som andre brukergrupper • De nyansatte innvandrere på lære opp sine kollegaer • Jobbe aktivt for å få innvandrerfamilier inn i organisert idrett som barna er med på • De som ikke lærer norsk, skal tas ut fra norskkursene og settes i arbeid - kommunale praksisplasser • Alle må lære seg et nytt språk • Alle kommunale enheter skal ha minst 1 innvandrer på praksis til enhver tid

Hvor mye kan vi forlange av en innvandrer

før vi slutter å kalle henne det?

Holdningsendring kommer etter adferdsendring

Det er få ideer som går på holdninger. Kanskje er det veldig bra; holdninger er vanskelig å gjøre noe med uten at vi endrer adferd først. Men hva skal til før vi endrer adferd? Blant annet skal Trondheim kommune i prinsippet være i front når det gjelder ansettelse av innvandrere, men i praksis er det øvrige næringslivet langt flinkere. Mange ideer handler faktisk om dette; tiltak for å få flere innvandrere ut i arbeid, eventuelt utdanning. Mange ideer dreier seg også om språk og språkopplæring, og språket er ofte en nøkkel til både utdanning og jobb. Er en av utfordringene videre å stille sterkere krav? I så fall hvilke krav, og til hvem?

Eksempler fra idérunden: Tydelig beskjed til innvandrere • Møte innvandrerfamilier på samme måte som norske • Jobbe med å tåle å bli kalt rasist -> kanskje det betyr at vi har gjort jobben vår? • Slutte å spørre "Kor hainn kjæm fra hainn, da?" • 20% kommunalt ansatte ikke-vestlige innvandrere i 2010 • Flere yrkesrettede kurs hvor det ikke stilles krav til faglig bakgrunn • Ansette flere innvandrere i kommunen (blant annet mer fleksible krav til ansettelse) • Invitere innvandrere til å delta i utformingen av tjenestene

Hvem kan bringe ideene videre?

Det er stor spennvidde i idétilfanget. Noe er veldig konkret og enkelt og kan i grunnen bare iverksettes. Andre ideer må gå “tjenestevei” fordi de handler om lover og regler, men det er enkeltmennesker som må ta det første skrittet for å komme i gang. Atter andre av ideene er opp til deg og meg. Som “Møte innvandrere på samme måte som norske”. En enkel idé som løser mange problemer. Ikke sant?

Eksempler fra idérunden: Tilbud til eldre innvandrere om språkkurs • Lederrekrutteringskurs for innvandrere i TK • Jobbe aktivt for å få innvandrere inn i frivillige organisasjoner • Innføre karaktersetting på norskkursene • Opprette et innvandrerråd som skal sitte i rådhuset og rådgj bystyrepolitikere

I forbindelse med dette arbeidet har INN laget materiell som du gjerne kan ta i bruk på din egen arbeidsplass. Det er t-skjorter, kopper og plakater med enkle, men dype budskap. Bruk dem som utgangspunkt for diskusjoner, eller som en påminnelse. Lykke til!

inn

Kvalifiseringssenter for innvandrere har mottatt midler fra IMDi (Integrerings - og mangfoldsdirektoratet) til prosjektet "INN i Trondheim" 2006. Workshopen er en del av dette prosjektet.

www.trondheim.kommune.no/inn